

Тема 3.

Загальні засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності

План:

- 1. Поняття та види правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.**
- 2. Джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності та правила їх застосування.**

Література до теми:

- **Петрина В.Н. Зовнішньоекономічна діяльність як предмет правового регулювання // Часопис Київського університету права. – № 1. - 2014. – С. 174 – 179.**
- **Коломацька С.П. Зовнішньоекономічна діяльність в Україні: правове регулювання та гарантії здійснення. Навчальний посібник. - К.: Професіонал, 2004. - 288 с.;**
- **Поєдинок В.В. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 288 с.**

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ -

**це здійснюване громадянським
суспільством або державою за
допомогою правових засобів
упорядкування, охорона та
розвиток суспільних відносин.**

Принципи правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності

- 1) принцип суверенітету народу України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;**
- 2) принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва;**
- 3) принцип юридичної рівності і недискримінації;**
- 4) принцип верховенства закону;**
- 5) принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;**
- 6) принцип еквівалентності обміну.**

Види митних платежів

- **Мито;**
- **Акцизний податок;**
- **Податок на додану вартість.**

ГРУПИ НЕТАРИФНИХ ЗАХОДІВ

- 1) заходи втручання держави в економіку;**
- 2) особливі митні та адміністративні процедури;**
- 3) стандарти та інші спеціальні вимоги до товарів;**
- 4) специфічні торгові бар'єри;**
- 5) імпорتنі податки та збори.**

ЗАХОДИ ВТРУЧАННЯ ДЕРЖАВИ В ЕКОНОМІКУ

- **пільги виробникам та споживачам місцевої продукції;**
- **експортні субсидії;**
- **компенсаційні мита державні закупки;**
- **торгові операції державних підприємств;**
- **інші заходи з обмеження торгівлі.**

ОСОБЛИВІ МИТНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ

- **процедури митної оцінки;**
- **антидемпінгові мита;**
- **структура тарифів;**
- **консульські та митні формальності та документи;**
- **вимоги відносно зразків товарів**

СТАНДАРТИ ТА ІНШІ СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ТОВАРІВ

- **технічні стандарти;**
- **вимоги до упакування товарів;**
- **вимоги до маркування товарів.**

СПЕЦИФІЧНІ ТОРГОВІ БАР'ЄРИ

- **кількісні обмеження імпорту, зокрема квоти;**
- **двосторонні дискримінаційні обмеження імпорту;**
- **обмеження експорту, зокрема квоти;**
- **встановлення мінімальних цін;**
- **ліцензування;**
- **заборони щодо кінофільмів тощо.**

ІМПОРТНІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ

- **внесення депозитів;**
- **кредитні обмеження для імпортерів;**
- **різні збори;**
- **прикордонні збори фіскального характеру;**
- **обмеження щодо іноземних вино-горілчаних виробів;**
- **дискримінаційні збори з автомобілів;**
- **статистичні та адміністративні збори;**
- **спеціальні збори на імпортні товари тощо.**

ВИДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

**1) нормативне (загальне) правове
регулювання**

2) індивідуальне правове регулювання

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ -

**це порядкування поведінки
суб'єктів зовнішньоекономічних
відносин за допомогою
нормативно-правових актів,
розрахованих на їх багаторазове
застосування за наявності
передбачених ними обставин**

ІНДИВІДУАЛЬНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ -

**впорядкування поведінки
суб'єктів зовнішньоекономічних
відносин за допомогою актів
застосування норм права, тобто
індивідуальних рішень,
розрахованих на одну конкретну
життєву ситуацію, одну особу**

ДЖЕРЕЛА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

- 1) міжнародно-правові джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності, та**
- 2) національні джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.**

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1) міжнародні договори (угоди, конвенції);**
- 2) міжнародні торговельні звичаї;**
- 3) судову та арбітражну практику (судові прецеденти).**

НАЦІОНАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1) нормативно-правові акти;**
- 2) судові прецеденти;**
- 3) релігійні норми;**
- 4) звичаєві норми.**

ТИПИ (СІМ'Ї) ПРАВОВИХ СИСТЕМ

- романо-германський тип (сім'я) правових систем (англ. Civil Law System);
- англо-американський тип (сім'я) правових систем (англ. Common Law System);
- ісламський тип (сім'я) правових систем (англ. Islamic Legal System).
- соціалістичний тип (сім'я) правових систем (англ. Socialist Legal System);
- 5) змішаний тип правових систем (англ. Mixed Legal System).

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ РЕГУЛЮЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКИМ ПРАВОМ, ЯКЩО:

- 1) Сторони зовнішньоекономічного договору зазначили це право у своїй угоді;**
- 2) Це право буде обрано судовим чи арбітражним органом, який буде розглядати зовнішньоекономічний спір між сторонами зовнішньоекономічного договору (у випадку, якщо сторони зовнішньоекономічного договору у своїй угоді не визначили право, якої країни буде регулювати зовнішньоекономічні відносини між ними).**